

La Représentation (très) féminine du français-langue-étrangère

(Velmi) ženská reprezentace francouzštiny jako cizího jazyka

Otázka motivace ke studiu cizího jazyka je zde zkoumaná z úhlu pohledu, který vychází z myšlenek sociologa Pierra Bourdieua. Bourdieu, který vychází z předpokladu, že jazyk je nejen nástrojem komunikace, ale také vnějším znakem bohatství, považuje jazyk za *symbolický kapitál*. Má *hodnotu*, taktéž symbolickou, která vychází ze schopnosti jejích uplatňovatelů, a to vnucovat vlastní kritéria ohodnocení. Symbolická hodnota jazyka, jak říká Bourdieu, pochází ze sociálních podmínek, ve kterých se jazyk užívá.

Vzhledem k tomu, že studium cizího jazyka na univerzitě je především *reálnou investicí*, a to jak časovou, tak finanční, je pochopitelné, že se získaný prospěch považuje rovněž za *reálný*. V tomto případě se jedná - kromě získání diplomu, samozřejmě - o získání schopnosti komunikovat ve studovaném jazyce. Avšak ze zkušenosti víme, že realita je této představě vzdálená. Jedná-li se o jazyk, jehož hodnota jako nástroje je poměrně omezená, jako je tomu zpravidla v univerzitních kurzech francouzštiny jako cizího jazyka, motivace studentů naučit se komunikovat je menší, přestože právě to by byl reálný prospěch, než získat *symbolický* prospěch, tedy plod *symbolické hodnoty* studovaného jazyka v sociálním kontextu studenta. Tato symbolická hodnota je náchylná k výkyvům, které se projevují stejně markantně ve významu počtu studentů, jako v obsahu programu, který je jim nabízen. Vysvětluje tak extrémní feminizaci tohoto oboru, zachovávanou převahu silně literárních programů, obtížnost, se kterou se setkáváme, chceme-li implementovat praktičtější zaměřené programy, komplikovanost, se kterou se prosazují, a zároveň nedostatek prestiže, které se jí dostává.